

Практичне заняття № 5

Зміни в повсякденному житті в країнах Західної Європи у 18 ст. та вплив на них ідей Просвітництва та промислової революції

Завдання складається із 2 видів роботи: перегляд відеоуроку ВШО та відповіді на запитання і робота із джерелами інформації.

Відеоурок ВШО

Завдання 1. Що сприяло, що голод все менше загрожував європейцям?

- Розвиток транспорту
- стихійні лиха
- невражі

Завдання 2. Які нові продукти стали частіше вживати європейці у XVIII ст.? (3 відп.)

банани	цукор	кава
карпопля	бобові	мед

Завдання 3. Як змінюються уявлення європейців про світ і місце людини в ньому? (5 відп.)

- Європейські мислителі поривають з богослов'ям.
- Сферу філософії відмежовують від природознавства.
- Панування схоластики у навчанні
- _полегшення доступу до освіти найбіднішому населенню
- неможливість навчатися дітям із бідних сімей
- Зростає інтерес до читання
- відповідно церковному Індeksu заборонених книг, книгодрукування було заборонено
- Батьки почали приділяти більше уваги вихованню й розвитку розумових здібностей синів і — усе частіше — доньок

Завдання 4. Що свідчить про велику роль музики у суспільстві? (3 відп.)

- у бібліотеках чеських і австрійських замків нарівні з книгами зібрано колекції нотних папок.
- Кожна країна у XVIII столітті саме через музику усвідомлює свою самобутність
- існувала музична цензура, яка не давала можливість розкрити почуття та емоції
- Піком музики XVIII століття часто називають творчість Вольфганга Амадея Моцарта
- музичні твори були доступні лише заможним верствам населення

Завдання 5. Що свідчить про нове уявлення про людину? (2 відп.)

- новий ідеал людини - «добра людина» у Франції, джентльмен в Англії.
- успіх, талант і багатство визначають статус особистості в суспільстві
- статус особистості в суспільстві визначають знатність походження
- людина — Божя істота, і нічого не може змінити у своєму житті

Завдання 6. Що змінилося в одязі та аксесуарах людини 18 ст.? (2 відп.)

- були модними складні жіночі зачіски, прикрашені каравелами чи фруктами,
- Англійці ввели у вжиток парасольку від дощу, яка раніше вважалася суто жіночим аксесуаром і захищала лише від сонця,
- перуки залишалися модними і до кінця 18 ст.
- Парасолька від сонця залишалася суто жіночим аксесуаром

Завдання 7. (16.) Прочитайте уривок і дайте відповіді на запитання

«...У XVIII ст. остаточно сформувалося таке почуття, як батьківська любов, яке не було відоме людям доби Середньовіччя [...] У цей час виникли дитяча мода, ігри, казки (на Заході цей літературний жанр запровадили французи Шарль Перро та Франсуа де Фенелон). Відтак суспільні еліти створювали дитині якомога кращі умови, щоб повністю розвинулися її уява та почуття, виявився інтелектуальний потенціал. Батьки, які усвідомлювали неповторну цінність своєї дитини для себе, намагалися дати їй добре виховання та освіту, планували її майбутнє...» (Ададуров В. *Історія Франції. Королівська держава та створення нації (від початків до кінця XVIII ст.)*. — Львів, 2002).

? - Що нового з'явилося у вихованні дітей?

? - Для чого для дітей створювали кращі умови?

Завдання 8. (16.) Прочитайте уривок про бал при дворі французького короля Людовіка XV й дайте відповіді на запитання.

«Близько 7-ї години ввечері король пройшов до королеви... Їх Величності, дофін, сестри короля, принцеси крові й придворні кавалери та дами, розкішно вбрані, в одязі, що вражала своїм багатством і смаком не менше, ніж дивовижним блиском коштовностей, вийшли процесією й прибули під супровід усіх інструментів, розпорошених у всіх кімнатах величезних апартаментів» (Французький журнал «*Mercure de France*»).

? - Як проводили своє дозвілля наближені до королівського двору особи?

? - З якою метою представники аристократії намагалися потрапити на королівський бал?

Завдання 9. (2 б.) Прочитайте уривок і дайте відповіді на запитання.

«Характерним явищем тогочасного суспільства була перука. Уведення перуки [...] приписують то Людовікові XIII, то Людовікові XIV, які в такий спосіб хотіли приховати лисину. У другій половині XVII ст. в моду входять пишні, що спадають до плеч кучерями, перуки. Потім їх стали припудрювати, а у XVIII ст. чоловічі перуки носили у вигляді невеликих накладок із косичками, а пані продовжували носити складні каркасні конструкції, заввишки кілька десятків сантиметрів. Популярність такої екстравагантної і шкідливої моди пояснювалася демонстрацією статусу й авторитету...» (Кенігсбергер Г. Європа раннього Нового часу. 1500–1789).

? - З якою метою в середовищі аристократії з'явилися перші перуки?

? - Чи були перуки шкідливими для здоров'я?

? - Чому простолюд не носив перук?

Завдання 10. (2 б.) На початку XVIII ст. в Парижі усталився звичай, коли жінки дворянського походження приймали в домашніх салонах різних приватних осіб для вишуканих розмов на заздалегідь заплановану тему. Так формувалися кола людей з інтелектуальними інтересами. У середині XVIII ст. існувало багато таких салонів. Так, автори «Енциклопедії», починаючи з 1764 р., збиралися в салоні мадемуазель Жюлі де Леспінас.

Прочитайте уривок і дайте відповіді на запитання.

«Мадемуазель де Леспінас удалося згуртувати у своєму домі надзвичайно вишукану, інтелектуальну й найрізноманітнішу публіку. Вона сходилася сюди щоденно від п'ятої до дев'ятої години ввечері. Коло учасників постійно змінюється. Людина завжди може бути певна, що зустріне тут виняткових чоловіків усіх можливих рангів із державних органів, з церковних кіл, з королівського двору або військових кіл. Регулярно сюди приходять визначні іноземці й письменники... Мадемуазель вступною промовою задає тему, підтримує розмову або відходить від неї, залежно від свого бажання. Політика, релігія, філософія, новинки — у цих дебатах не оминають жодних тем».

? - Хто з авторів «Енциклопедії» міг бути присутнім на прийомі в салоні Жюлі де Леспінас?

? - Яка публіка зазвичай збиралася на таких вечірках?

? - Як проходили інтелектуальні дискусії?

? - Чи були на них, на вашу думку, заборонені теми? Поясніть.